

STAV KOJI JE PREDSDJEDNIK SRBIJE SAOPŠTIO CRNOGORSKOM KOLEGI
NAIŠAO NA OPŠTE ODOBRAVANJE

SRBI NIJESU GOSTI U SVOJOJ KUĆI

Zalaganja pojedinaca da Srbi budu manjina pričinjavaju štetu Srbima u Crnoj Gori i zato molim sve koji se zalažu za to da ne zastupaju moje interese - poručio profesor Savo Marković.

Profesor Savo Marković, nekadašnji savezni ministar pravde, kazao je da u potpunosti podržava stav srpskog predsjednika Borisa Tadića da Srbi u Crnoj Gori ne mogu biti nacionalna manjina. Očekivao je, kaže, takav stav, jer on odražava suštinu stanja u Crnoj Gori. Marković naglašava da se kao Srbin ne osjeća pripadnikom nacionalne manjine.

- Srbi u Crnoj Gori su autohtoni, državotvorni narod, a ne nacionalna manjina. Oni koji zastupaju stanovište da su Srbi nacionalna manjina to rade iz samo njima znanih razloga. Mora se voditi računa o stavu Borisa Tadića, jer je on predsjednik Srbije, na koju se Crna Gora mora u izvjesnom smislu naslanjati. Crna Gora i Srbija moraju imati najbolje odnose, zasnovane na istorijskim, tradicionalnim, vjerskim i drugim vezama. Radi se o jednom istom narodu koji živi u dvije države - kazao je on.

Marković upozorava da zalaganja pojedinaca da Srbi budu manjina pričinjavaju štetu Srbima u Crnoj Gori. Kako pojašnjava, time ih svode na nivo nacionalne manjine "što se ne slaže sa istorijskim bićem srpskog naroda u Crnoj Gori, sa istorijom, trenutnim stanjem, na kraju krajeva ni sa zdravim razumom".

- Neprihvatljivo je Srbe u Crnoj Gori svoditi na status gosta u sopstvenoj kući. Zalaganja grupe ljudi da Srbi u Crnoj Gori budu manjina su nerealna i prije su plod ličnih, uskogrudih, pa čak i šicardžijskih interesa nego što oni zastupaju interese srpskog naroda. Ja sam Srbin, ali Crna Gora je moja država. Ako sam u Crnoj Gori manjina, pitam samog sebe i sve koji znaju da mi objasne gdje to mogu biti većina. Molim sve koji se zalažu da Srbi u Crnoj Gori budu manjina da ne zastupaju moje interese - zaključio je Marković.

Potpredsjednik Socijalističke narodne partije Vasilije Lalošević kazao je da Srbi u Crnoj Gori nijesu, niti mogu biti, nacionalna manjina.

- Ne može 201.000 Srba u Crnoj Gori ili preko 30 odsto od ukupnog stanovništva biti nacionalna manjina. Naprotiv, Srbi u Crnoj Gori su autohtoni narod, koji je stvarao istoriju i tradiciju ove države - smatra Lalošević.

Nije želio da komentariše zalaganja pojedinaca da Srbi u Crnoj Gori budu nacionalna manjina. Kako je istakao, svako ima pravo da misli na svoj način.

- Predstavnici srpskog naroda koji pokušavaju na drugi način da dođu do određenog stepena ostvarivanja prava Srba imaju legitimno pravo na to - mišljenja je on.

Lalošević se, kako je podvukao, u Crnoj Gori kao Srbin ne osjeća pripadnikom nacionalne manjine, već kao svoj na svome. Potpredsjednik SNP-a zaključio je da narode u Srbiji i Crnoj Gori ne može niko posvađati, čak ni neozbiljne političke elite, a da odnosi dvije zemlje, kad je već došlo do razdvajanja, moraju biti na najboljem nivou.

Lider Narodne stranke Predrag Popović pozdravio je izjavu predsjednika Srbije Borisa Tadića da Srbi u Crnoj Gori, kao i Crnogorci u Srbiji, ne mogu biti nacionalne manjine.

- Pozivam predsjednika Crne Gore Filipa Vujanovića, da učini isti gest kao njegov domaćin Tadić, i Srbe u Crnoj Gori tretira kao narod, a ne kao nacionalnu manjinu. To bi relaksiralo odnose Crnogoraca i Srba u Crnoj Gori i bitno uticalo na odnose sa Srbijom - smatra Popović.

NS, kako je dodao, pozdravlja i Vujanovićevu posjetu Beogradu i njegovu izjavu da "Srbija i Crna Gora treba da budu dvije najbliže države u međunarodnoj zajednici". Poručio je Vujanoviću da dilemu povodom statusa srpskog naroda ne može pravdati stavom da u Crnoj Gori ima Srba koji sebe smatraju nacionalnom manjinom.

- Njihov broj, u odnosu na ukupnu populaciju srpskog naroda je toliki da ne može uticati na Vaš stav o Srbima kao državotvornom narodu u Crnoj Gori. Ima i u Srbiji Crnogoraca koji sebe smatraju nacionalnom manjinom, ali je i njihov broj, u odnosu na ukupan broj tamošnjih Crnogoraca zanemarljiv da bi uticao na zvanični stav Tadića da su "Crnogorci u Srbiji autohtoni narod" - naglašava predsjednik NS-a.

Iz Srpskog nacionalnog savjeta saopšteno je da su oni svojim aktivnostima otvorili srpsko pitanje u Crnoj Gori, prvi put nakon više od šezdeset godina. O tome, kako tvrdi Momčilo Vuksanović, predsjednik Srpskog nacionalnog savjeta, govore i informacije sa susreta Tadića i Vujanovića.

- Konačno je jasno da zvanična politika i Srbije i Crne Gore Srbe i nacionalne Crnogorce tretira kao dva bliska, ali posebna naroda. Konstatacija predsjednika Srbije da srpski narod u Crnoj Gori ne može biti manjinski, u skladu je sa rezultatima popisa iz 2003. godine, koji je pokazao da u Crnoj Gori nema većinskog naroda. Samim tim Srbi u odnosu na bilo koju drugu nacionalnu zajednicu nijesu manjina. Što se tiče autohtonosti, autohtoni su svi narodi koji žive na ovim prostorima, pa samim tim i Srbi - rekao je Vuksanović.

Po njegovoj ocjeni terminološka kombinatorika da li su Srbi manjinski narod ili ne samo ide na ruku asimilatorskoj koncepciji režima.

V.RADENOVIĆ

U Hrvatskoj manjinski narod

Zamjenik predsjednika Srpskog narodnog vijeća u Hrvatskoj Saša Milošević kazao je da u toj zemlji, po zvaničnim podacima živi 201.500 Srba, ali da se procjenjuje da ih ima oko 300.000.

- To je oko 4,5 odsto od ukupnog stanovništva Hrvatske. Srbi u Hrvatskoj su Ustavnim zakonom o pravima manjina iz 2002. godine definisani kao manjinski narod - kazao je Milošević.

Za Srbe u Hrvatskoj, po njegovim riječima, naročito je bolan gubitak statusa konstitutivnog naroda. On navodi da je kod pomenutog zakona problematično što sve manjinske zajednice tretira ravnopravno bez obzira na brojnost. Zakon je propisao vijeća kao osnovni oblik organizacionog djelovanja manjinskih zajednica, a problem je i što njihovo finansiranje nije do kraja uređeno na pravi način.

U Makedoniji konstitutivni sa dva odsto

Predsjednik demokratske partije Srba u Makedoniji Ivan Stoilković kazao je da srpski narod u toj zemlji ima status konstitutivnog.

- Srba u Makedoniji ima oko 41.000 ili dva odsto i po Ustavu smo konstitutivni dio države zajedno sa ostalih pet nacionalnih zajednica. Imamo određene primjedbi po pitanju podataka o broju Srba u Makedoniji jer 1994. godine po popisu je bilo 45.000 Srba, a 2002. godine 36.000. Prema zvaničnim podacima od 1994. do 2002. godine izdato je 16.500 državljanstava Srbima u Makedoniji. To bi značilo da Srba ima ukupno 41.000, a ne 36.000 - navodi Stoilković.

Podsjeća da su nakon osamostaljivanja Makedonije Srbi izbrisani iz Ustava ali su 2001. godine ponovo postali konstitutivni dio države.

Jedno od značajnijih dostignuća predstavnika Srba u Makedoniji, kako ističe Stoilković je to što su se izborili da u toj zemlji Sveti Sava bude državni praznik, po čemu je jedinstvena zemlja u svijetu.

Kao karakterističan problem naveo je to da Srbi u Makedoniji ne mogu da dobiju zagarantovane mandate iako tamošnja Vlada to prihvata, jer se Albanci protive. Podsjeća da upravo Albanci u Crnoj Gori imaju zagarantovane mandate.